

A Nemzetgazdasági Minisztérium által előterjesztett konzultációs dokumentum alapgondolata a foglalkoztatottság növelésének és a gazdasági növekedés együttes kezelésének fontosságára épül. A jelen világgazdasági környezet figyelembevételével részletesen elemzi lehetőségeinket és a kitűzött céljaink eléréséhez szükséges eszközrendszerek fejlesztési irányait. Hiányolható azonban a jelenlegi hazai gazdasági környezet, mint kiindulási alap valóságos értékelése. Megítélésünk szerint a hazai gazdaság jelenlegi állapota indokolja a mélyebb önvizsgálatot, mert ha a belső gazdasági, pénzügyi és a hozzájuk kapcsolódó jogi környezetet nem rendezzük, nem szüntetjük meg a fejlődést gátló tényezőket, akkor a legszebb tervek sem valósíthatók meg.

Az épületgépezeti alágazat az építőipari ágazat részeként elszenvedi mindazokat a hátrányos hatásokat, amelyek az építőipart is sújtják. Nevezetesen a tanulmányban is említett, a gazdasági válság miatt bekövetkezett piacsűkülést, a kkv szektor tőkellátottságának és a munkaerő mobilitásának hiányát, a szakmunkás- és a felsőfokú képzés, valamint a felnőttoktatás rendszerének hiányosságait. Nem foglalkozik a dokumentum azokkal a jogi és pénzügyi problémákkal, amelyek a vállalkozások mindennapjait teszik egyre elviselhetlenebbé. A vállalkozások közelmúltban tapasztalt tönkremenetelét és a még működő vállalkozások folyamatos leépülését döntően az a tőkehiány okozza, amit a kifizetetlen számlák tömege okoz.

Tartahatatlan állapot, hogy a hazai jogszabályok gyakorlatilag nem kényszerítik ki az elvégzett munka szerződés szerinti kifizetését és megengedik, hogy a felelőtlenül működő, vagy éppen eleve rossz szándékkal céget alapító vállalkozók, cégek „kiürítését” követően, óriási tartozásokat hátrahagyva, másnap újabb céget alapítsanak. Ezek azok a körülmények, amelyek az építőipar területén is kisvállalkozások százait teszik tönkre, aminek egyenes következménye a munkahelyek folyamatos megszűnése.

Léteznek az építőipar területén is használható eljárásjogi technikák, amivel jelentősen megnehezíthető azoknak a vállalkozásoknak a működése, amelyek az irreálisan alacsony árakon elnyert megbízások teljesítése után az alvállalkozóik kifizetése nélkül tűnnek el a piacról. Jó irányú elmozdulást jelenthet az új, 2011. évi CLVI. törvény, amely a közbeszerzéses beruházások esetében legalább korlátozza a szubalvállalkozók láncszerű bevonását. Fontos lépés lehet, ha a fővállalkozó részére kiállított teljesítésigazolás, az adott munkában érintett alvállalkozó részére is automatikus igazolást jelent. Meg kell akadályozni, hogy a még ki nem fizetett teljesítést, vagy eszközt a fővállalkozó saját tulajdonaként adhassa át. El kell érni, hogy a teljesítés kifizetéséig a beépített termék a beszállító-beépítő tulajdonában maradjon.

Megítélésünk szerint, amíg ezek - a megfelelő joghézagok megszüntetésével nagyrészt kezelhető - körülmények fennállnak, amíg a joghézagok kihasználására szakosodott vállalkozások („projektcégek”) működését büntetlenül engedjük, addig valós, az egész gazdaságot jellemző növekedés nem képzelhető el.

Budapest, 2011. december 29.

Tisztelettel:

Dr. Bozsó Béla ügyvezető sk.

Magyar Épületgépészek Szövetsége